

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/136/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620202122
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2020:4620202122.5

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany sudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa rodičov: matka Mgr. T. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., časť Z. H. N. XX, právne zast. VEIS LEGAL, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Nitra, Farská 8, IČO: 53 027 591 a otec Q. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie, ktorým až do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod spisovou značkou 10P/136/2020

I. zveruje maloletú T. E., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky,

II. zakazuje styk otca s maloletou T. E., nar. XX.XX.XXXX.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.08.2020 domáha zverenia maloletej T. E. do jej osobnej starostlivosti, určenia vyživovacej povinnosti otcovi vo výške 250 eur mesačne a úpravy styku otca s maloletou tak, že otec sa bude s maloletou stykať každý párny týždeň v sobotu od 15,00 hod. do 17,00 hod. za jej prítomnosti v jej bydlisku. Zároveň s návrhom vo veci samej podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd v zmysle § 365 CMP zverí maloletú do jej osobnej starostlivosti do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Návrhy matka zdôvodnila tým, že s otcom maloletej žili v spoločnej domácnosti v rodinnom dome, ktorého je výlučnou vlastníčkou, do 25.7.2020, kedy po zásahu polície otec dom opustil. Vzťah medzi ňou a otcom maloletej je dlhodobý problematický a to z dôvodu agresívneho správania sa otca voči nej, často ju za prítomnosti maloletej verbálne hrubým spôsobom ponižoval, psychicky týral a fyzicky napádal, o čom svedčia aj zvukové nahrávky, ktoré zhotovila a ktoré pripojila k návrhu.

3. Okresný súd Topoľčany uznesením sp. zn. 10P/136/2020 zo dňa 14.8.2020 návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, v odôvodnení uviedol, že na dočasnú úpravu pomerov maloletej nezistil dôvody, matka vo svojom návrhu neosvedčila naliehavosť predbežnej úpravy pomerov účastníkov konania ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziace maloletému dieťaťu, ktoré by odôvodňovali okamžitý zásah súdu formou nariadenia tzv. 24-hodinového neodkladného opatrenia.

4. Krajský súd v Nitre, ktorý rozhodoval o odvolaní matky proti uzneseniu tunajšieho súdu, uznesením sp. zn. 12CoP/32/2020 zo dňa 10.10.2020 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

5. Dňa 8.12.2020 bol tunajšiemu súdu doručený návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd rozhodol, že: I. mal. T. sa do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveruje do osobnej starostlivosti matky, II. súd do právoplatného skončenia konania vo veci samej zakazuje otcovi styk s maloletou, III. súd zakazuje otcovi priblížiť sa k matke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. T., a IV. súd úplne zakazuje otcovi kontaktovať matku písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo akýmkoľvek inými prostriedkami až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. T..

6. Návrh matka zdôvodnila tým, že doposiaľ súdu predložila dôkazy svedčiace o opakovanej agresii otca voči nej za priamej prítomnosti maloletej, predložila štyri audio nahrávky preukazujúce násilnícke a priam neľudské správanie sa otca voči nej. Dňa 3.12.2020 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, na ktorom otec bez akýchkoľvek emócií svojej matkou tvrdené správanie sa voči nej nepoprel, dokonca ich výslovne potvrdil. Na pojednávaní otec predložil písomnú komunikáciu s matkou, z ktorej vyplýva, že otec matku vydiera, vyhráža sa jej, posmieva sa jej, oslovuje ju hanlivými výrazmi, pričom otec tento dôkaz súdu predložil zrejme v domnení, že táto komunikácia svedčí v jeho prospech.

7. Doteraz zistené a preukázané správanie sa otca voči nej svedčí o jeho nestabilnej povahe, o nenávisti voči nej a keďže sa takýmto spôsobom správal aj v prítomnosti maloletej, predstavuje to závažné riziko nielen pre ňu, ale aj pre maloletú.

8. S poukazom na uvedené skutočnosti má zato, že je potrebné vo veci nariadiť neodkladné opatrenie v zmysle jej návrhu, pretože sa ním bezpochyby zabráni v pokračovaní psychického týrania matky zo strany otca spočívajúcom v jej neustálom neželanom kontaktovaní a obťažovaní, prípadnému fyzickému útoku otca voči matke, v negatívnom vplyve otca na maloletú, resp. v hroziacom popudzovaní maloletej voči matke, ktoré je vzhľadom na preukázané tvrdenia matky možné očakávať a takisto riziku vytrhnutia maloletej zo starostlivosti matky a únosu maloletej mimo územia Slovenskej republiky a to navyše v čase pandémie, keďže aj týmto sa otec matke vyhrážal.

9. Časť návrhu matky vo výrokoch III. a IV. bola vylúčená na samostatné konanie do oddelenia C.

10. Súd po oboznámení s aktuálnym návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia a po oboznámení s obsahom spisu dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov konania do právoplatného skončenia konania vo veci samej, pretože od podania návrhu vo veci samej a od rozhodnutia, ktorým súd prvý návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, vyšli najavo ďalšie skutočnosti, ktoré zakladajú dôvodnosť tejto úpravy.

11. Vo veci bolo dňa 3.12.2020 vykonané prvé pojednávanie, na ktorom súd vypočul rodičov a ktoré bolo odročené na neurčito za účelom doplnenia dokazovania, najmä vyžiadanim správ od polície, keďže táto podľa výpovedí účastníkov zasahovala v rodine a zrealizovaním psychologického poradenstva s účastníkmi.

12. Z výpovedí matky a otca vyplynulo, že bývali spolu až do 25.7.2020 v jednej domácnosti, v uvedený deň otec domácnosť opustil aj po výzve polície, ktorá bola privolaná z dôvodu agresívneho správania sa otca voči matke. Otec sa k matke svojho dieťaťa nevhodne agresívne správal už dlhší čas, nadával jej, vyhrážal sa jej, tiež ju fyzicky napadol a to aj za prítomnosti maloletej. Otec sám to vo svojej výpovedi potvrdil, na svoju obranu uvádzal, že to bolo preto, že ho matka vyprovokovala až tak, že jeho výbuchy boli nezvládateľné. Potvrdil, že matke povedal, aby zdochla, bolo to v afekte, výbuchy boli aj preto, že v dome bol neporiadok. Teraz sa snaží zvládať svoje prejavy zlosti, pričom voči nikomu inému sa takto nespráva, len k matke a to práve v dôsledku jej provokácií. Nemá potrebu riešiť tieto svoje prejavy u odborníka, v minulosti navštívil psychológa, matka od neho chcela, aby išiel k psychiatrovi, to by urobil len ak by išla aj ona. Teraz mu už nervy opadli, napriek tomu, že matka mu odmieta dávať maloletú. Jeho vzťah k maloletej je veľmi pozitívny, pol roka s ňou aj bol na rodičovskej dovolenke.

13. Podľa § 324 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Podľa § 324 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

Podľa § 360 ods. 1, 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

Podľa § 365 ods. 1, 2 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Podľa § 367 ods. 1 - 4 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho

výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa Ústavného súdu (Uznesenie Ústavného súdu SR z 23. januára 2013, sp. zn. IV. ÚS 46/2013) účelom predbežného opatrenia je dočasná úprava práv a povinností, ktorá nevyklučuje, že o právach a povinnostiach účastníkov konania o predbežnom opatrení bude vo veci samej rozhodnuté inak, než v konaní o predbežnom opatrení. Všeobecný súd predbežným opatrením dočasne upravuje pomery účastníkov konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania predbežného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Predbežné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd účastníkov konania, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu. Predbežné rozhodnutia predstavujú opatrenia, trvanie ktorých je obmedzené a môžu byť kedykoľvek na návrh zrušené. Ústavný súd aj s prihliadnutím na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva akceptuje, že pri rozhodovaní o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom je potrebné prihliadať aj na preferencie samotného dieťaťa, ktoré získavajú na váhe s jeho zvyšujúcim sa vekom. V tejto súvislosti však nemožno obchádzať ani samotný pozitívny záväzok štátu, v rámci ktorého je povinný urobiť všetko, čo je od neho možné rozumne požadovať pri súčasnom dosiahnutí spravodlivej rovnováhy medzi dotknutými záujmami dieťaťa a jeho oboch rodičov (pozri napr. rozhodnutie ESLP vo veci Nuutinen proti Finsku, rozsudok z 27. júna 2000, bod 129).

14. Súd po oboznámení s návrhom matky a po doteraz vykonanom dokazovaní vo veci samej, najmä s prihliadnutím na výpovede rodičov, prepisy ich písomnej komunikácie predložené obidvoma ako aj po vypočutí matkou predložených zvukových nahrávok, dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a že je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov konania .

15. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vzájomný vzťah rodičov je veľmi konfliktný, vzťah otca k matke je veľmi negatívny, až nenávisťný, správa sa voči nej spôsobom, ktorý aj podľa názoru súdu zakladá dôvodné podozrenie, že ním otec naplňa zákonné znaky trestného činu násilného charakteru, napríklad zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, alebo prečinu nebezpečného vyhrážania a pod. Otec na pojednávaní nepoprel jeho odpor k matke maloletej, jeho negatívne naladenie voči nej bolo zjavné z jeho rečového prejavu aj z neverbálneho správania sa, sám si uvedomuje, že jeho výbuchy zlosti sú problém, keďže ako povedal, snaží sa ich tľmiť. Odmieťa však, že problém by bol natoľko závažný, že je potrebné, aby ho riešil za pomoci odborníka.

16. Vzhľadom na doteraz zistené skutočnosti a vykonané dôkazy súd nariadením neodkladného opatrenia rozhodol, že až do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveruje maloletú T. E. do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o ňu aj doposiaľ riadne stará a zároveň otcovi zakázal stýkať sa s maloletou. Dočasný zákaz styku otca s maloletou je podľa názoru súdu v danom prípade nevyhnutný, hoci otec sa priamo voči maloletej zle nespráva, má k nej pozitívny vzťah, ale pretože sa však značne agresívnym a vulgárnym spôsobom správa voči matke aj za prítomnosti maloletej, je dôvodná obava, že toto jeho správanie má na maloletú nepriaznivý dopad. Treba si uvedomiť, že maloletá je v útlom veku, necelých troch rokov, pričom deti v takomto veku sú úzko napojené na matku, resp. na toho človeka, ktorý sa o ne denne stará a preto spolu s ňou prežívajú aj jej pocity. Zo zvukových nahrávok je počuť, že maloletá je v psychickej nepohode, plače, napriek tomu otec si to nevšimá a pokračuje v atakoch voči matke. Otec si zjavne nepripúšťa, že svojím správaním voči matke maloletej spôsobuje ujmu aj svojmu dieťaťu, ktoré je svedkom jeho výbuchov zlosti, agresívneho správania a ubližovania matke, čo sa negatívne odráža na jeho prežívaní. Dieťa môže pociťovať ohrozenie jeho istôt, potrebu byť v bezpečí v pokojnom prostredí bez rušivých vplyvov.

17. Súd si je samozrejme vedomý, že zákaz styku rodiča so svojím dieťaťom je závažným zásahom do výkonu rodičovských práv a jeho uloženie je potrebné starostlivo zvážiť a mať opodstatnené preukázané, v danom prípade jeho opodstatnenosť mal za preukázanú.

18. Ide o dočasné opatrenie, ktoré však súd považuje za nevyhnutné nariadiť, aby sa predišlo prípadným ďalším negatívnym dopadom na psychický stav maloletej, pretože dieťa bolo svedkom otcovho agresívneho správania sa voči matke a je možné s vysokou pravdepodobnosťou predpokladať, že sa zopakuje vzhľadom na pretrvávajúci nenávisťný postoj otca voči matke. Záujmy maloletého dieťaťa prevyšujú právo otca na kontakt so svojím dieťaťom, pričom súd upozorňuje, že ide len o dočasné opatrenie do právoplatného skončenia konania vo veci samej, v ktorej je potrebné vykonať dokazovanie za účelom úplného zistenia skutkového stavu.

19. Vzhľadom na to súd v danom prípade považoval za potrebné v záujme ochrany práv maloletej T. a v snahe zabrániť ujme na jej psychike, dočasne otcovi zakázať styk s ňou, aby sa tak predišlo ďalším, dieťa traumatizujúcim situáciám.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre, v troch vyhotoveniach. Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (musí v ňom byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí v ňom byť uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Toto uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením (§ 367 ods. 3 CMP).